

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

HÜSEYİN KAPLAN / TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No. 24508/09)

KARAR (Adil Tazmin)

Madde 41 • Adil Tazmin • Yerel Mahkemeler Tarafından Daha Önce Maddi
Tazminat Ödenmesi • Manevi Zarar

STRAZBURG

17 Aralık 2019

KESİNLEŞME TARİHİ

17 Nisan 2020

İşbu karar, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Bazı şekli düzeltmelere tabi tutulabilir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Hüseyin Kaplan / Türkiye davasında,*Başkan*

Robert Spano

*Hâkimler**Marko Bošnjak,*

Valeriu Grițco,

Hâkimler Egidijus Kūris,

Ivana Jelić

Arnfinn Bårdsen

Saadet Yüksel

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdürü Stanley Naismith*'in katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (“İkinci Bölüm”), Daire olarak toplanarak, 26 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirilen müzakerelerin ardından, söz konusu tarihte aşağıdaki kararı vermiştir.

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde, Türk vatandaşı olan Hüseyin Kaplan'ın (“başvuran”) 29 Nisan 2009 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin (“Sözleşme”) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuru (No. 24508/09) bulunmaktadır.

2. Mahkeme, 1 Ekim 2013 tarihli bir kararla (“esas karar”) 1982 yılından beri başvuranın taşınmazının şehir planlamasında kamu hizmetine tahsis edilmesinin ve tazminat ödenmemesinin, bir yandan genel menfaat gereklilikleri ile diğer yandan mülkiyetlerine saygı hakkının korunması arasında kurulması gereken adil dengeyi bozan özel ve aşırı bir yük yüklediğine karar vermiştir (*Hüseyin Kaplan/Türkiye*, No. 24508/09, §§ 34-48, 1 Ekim 2013).

3. Başvuran, Sözleşme'nin 41. maddesine dayanarak, maddi tazminat olarak 120.000 avro (EUR) tutarında bir adil tazmin, manevi tazminat olarak 20.000 EUR avukatlık ücreti için 5.000 EUR ve diğer masraflar için 2.000 EUR talep etmiştir.

4. Mahkeme, Sözleşme'nin 41. maddesinin uygulanmasına bu aşamada yer olmaması nedeniyle, bu hakkı saklı tutmuş ve tarafları, altı aylık bir süre içinde bu konuya ilişkin görüşlerini yazılı olarak sunmaya ve özellikle, kendi aralarında varabilecekleri her türlü uzlaşmadan kendisini haberdar etmeye davet etmiştir (*ibidem*, 51. sayfa ve hüküm metninin 3. paragrafı).

5. Hem başvuran hem de Hükümet görüşlerini sunmuşlardır.

6. Dava halen Mahkeme önünde derdest iken, 30 Ocak 2012 tarihinde, başvuran fiili kamulaştırma nedeniyle yeni bir dava açmıştır.

7. Bölüm Başkanı, 13 Ekim 2014 tarihinde, iki yıl süreliğine davanın incelenmesinin ertelenmesine karar vermiştir.

8. Kırıkkale Asliye Hukuk Mahkemesi ("AHM"), 18 Aralık 2014 tarihli bir kararla, başvurana gecikme faiziyle birlikte 181.683 Türk lirası (TRY) yani söz konusu tarihte yaklaşık olarak 62.000 EUR tutarından fazla bir kamulaştırma tazminatı ödenerek lehinde karar vermiştir. AHM öte yandan, masraf ve giderlerin davalı idarenin üstlenmesine karar vermiştir.

9. İdare, 18 Şubat 2016 tarihinde, borçlu olduğu meblağları ödemiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

10. Sözleşme'nin 41. maddesi uyarınca,

“ Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırılabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder. ”

A. Tazminat

11. Başvuran öncelikle maddi tazminat olarak 86.471 EUR ve manevi tazminat olarak 20.000 EUR talep etmiştir.

12. Başvuran 7 Mart 2014 tarihli görüşlerinde, taşınmazının değerinin 193.807 TRY olduğunu ve Mahkemenin, kendi talebi üzerine esas hakkında aynı zamanda karar vermiş olsaydı, söz konusu tarihteki döviz kuru dikkate alınarak, kendisine 84.711 EUR ödemiş olacağını iddia etmiştir. Başvuran bununla birlikte, maddi tazminata ilişkin iki meblağ arasındaki farklılık hakkında hiçbir açıklama yapmaksızın ilk talebini ileri sürmüştür.

13. Başvuran, 9 Mayıs 2016 tarihli görüşlerinde, maddi tazminat bağlamındaki taleplerini, başka bir ayrıntı vermeksizin, maruz kaldığı zararın tamamen tazmin edilmediği kanaatine vararak, 10.000 EUR'a düşürmüştür.

14. Hükümet, bu taleplere itiraz etmekte ve başvuranın ulusal düzeyde bir tazminat aldığı için altını çizmektedir.

15. Mahkeme gerçekten, esas karardan sonra ulusal mahkemeler tarafından başvurana tazminat ödendiğini gözlemlemektedir.

16. Mahkeme, ödenen tazminatın çekişmeli yargılama sonucunda belirlendiğini ve ödenen tazminatın mülkün güncel değerine tekabül etmediğini belirtmeye imkân sağlayan hiçbir unsurun bulunmadığını gözlemlemektedir.

17. Dolayısıyla, Mahkeme yerel hukukta başvurana maruz kaldığı maddi zarara uygun bir tazminat ödendiği kanaatine varmakta ve ilgiliye maddi tazminat olarak başka tazminat ödenmesinin gerekli olmadığını değerlendirmektedir.

18. Mahkeme sonuç olarak, Sözleşme'nin 41. maddesi bağlamında yapılan talebin bu kısmını reddetmektedir.

19. Mahkeme buna karşın, başvuranın tazminat ödenmediğini belirli bir manevi zarara maruz kaldığı kanaatine varmaktadır. Mahkeme dolayısıyla,

bu bağlamda başvurana 2.000 EUR ödenmesinin makul olduğu kanaatine varmaktadır(bk. *Hakan Arı/Türkiye*, No. 13331/07, § 62, 11 Ocak 2011) .

B. Masraf ve Giderler

20. Başvuran, avukatının ücreti için 5.000 EUR ve diğer masraflar için 1.760 EUR talep etmektedir. Başvuran, temsilcisinin çalışma saatlerinin dökümünü gösteren bir tablo, avukat ücret sözleşmesi ve mahkemenin diğer masrafları hakkında birçok makbuz sunmuştur.

21. Hükümet, aşırı olduğu ve yeterince desteklenmediği kanaatine vardığı bu taleplere itiraz etmektedir.

22. Mahkeme içtihatlarına göre, bir başvurana yalnızca, masraf ve giderlerinin gerçekliğini, gerekliliğini ve meblağların makul niteliğini ispatlaması durumunda, bu masraflar iade edilebilmektedir. Mahkeme, somut olayda, içtihadını ve sunulan belgeleri dikkate alarak, başvurana avukatlık ücreti olarak 1.500 EUR ve diğer masraflar için 830 EUR ödenmesinin makul olduğu kanaatine varmaktadır.

C. Gecikme Faizi

23. Mahkeme, gecikme faizi olarak, bu meblağlara, Avrupa Merkez Bankasının marjinal kredi faizlerine uyguladığı faiz oranına üç puan eklenerek elde edilecek oranın uygulanmasının uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

1.

- a) a) Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi uyarınca, Davalı Devlet tarafından başvurana, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, ödeme tarihindeki geçerli döviz kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmek ve başvuran tarafından ödenmesi gereken her türlü vergi

tutarı hariç olmak üzere, manevi tazminat olarak 2.000 EUR (ikibin avro) ve masraf ve giderler için 2.330 EUR (ikibinüçyüzotuz avro) ödenmesine;

- b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödeme tarihine kadar, bu meblağlara Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına;

2. Geriye kalan için adil tazmin talebinin reddine *karar vermiştir.*

İşbu karar Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. fıkraları gereğince 17 Aralık 2019 tarihinde bildirilmiştir.

Stanley Naismith
Bölüm Yazı İşleri Müdürü

Robert Spano
Başkan